

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Евдокия Николаева Сотирова,

Университет „Проф. д-р А.Златаров“ – Бургас

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика,

Професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки,

докторска програма Информатика

Докторант: Христо Константинов Блидов

Тема: Интелигентни методи за анализ на процеси в правораздаването

Научен ръководител: Чл.-кор. Любка Атанасова Дуковска

1. Общо представяне на процедурата

Становището е изготвено на основание на заповед № 246/14.09.2022 г. на Директора на Институт по информационни и комуникационни технологии, БАН проф. д-р Г.Ангелова и Протокол №1, с които съм определена за член на научното жури и да изготвя становище по процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Интелигентни методи за анализ на процеси в правораздаването“ с автор Христо Константинов Блидов, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, докторска програма „Информатика“.

Представеният от Христо Константинов Блидов комплект материали е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за специфичните условия за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в института по Информационни и комуникационни технологии.

2. Обща оценка на дисертационното изследване

Актуалност на тематиката

Основният акцент на изследването е прилагането на интелигентни техники за анализ на процеси в правораздаването. Прилагането на инструменти, позволяващи моделиране на такива такъв процеси определено е иновативно и съм убедена в полезността им. Това е в подкрепа на високо ниво на приложимост на работата на докторанта. Дисертационният труд е актуален.

Познаване на проблема

Христо Блидов демонстрира компетентност по проблемите, свързани с областта на изследването му и необходимостта от разработване на дисертационния труд. Показва добри теоретични знания и практически умения по тематиката, което е основание за компетентно реализиране на поставената в дисертационния труд цел, формулиране и оценяване на проблемите, представяне и обосноваване на направените изследвания, анализи и получени резултати.

Методика на изследването

Намирам използваната от докторанта методика за постигане на формулираната цел и кореспондиращите с нея задачи за целесъобразна, убедително мотивирана и подходяща за успешното реализиране на изследването, което е видно от получените резултати.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на Христо Константинов Блидов е в обем от 152 страници. Съставен е от увод, три глави, заключение, Резюме на получените резултати, Насоки за бъдещи изследвания, Публикации по темата на дисертационния труд, Декларация за оригиналност на резултатите и библиография. Библиографията съдържа 130 литературни източника, от които 20 на български, 110 - на английски език.

В *Увод* е направено въведение в тематиката; представена е целта на разработката: „*със средствата на съвременните парадигми от областта на интелигентните системи да се анализират процесите в правораздаването*“; дефинирани осем основни задачи; представена е структурата на дисертационния труд. В *Глава 1* представлява въведение в съдебния процес, а *Глава 1* са компетентно са представени използваните интелигентни методи за анализ на сложни системи – обобщени мрежи, интуиционистки размити множества, индексирани матрици. Следвайки направените теоретични изследвания и анализи, в *Глава 3* са представени разработените пет обобщеномрежови модели и дефинираните интуиционистки размити оценки за състоянието на съдебния процес към определен времеви момент. В *Заключение* е направено резюме на получените резултати от работата, представени са проектите на докторанта по тематиката на работата му, както и насоките за бъдеща работа.

Дисертационният труд е добре разработен. Критичният анализ на проблемната област показва добрата осведоменост на докторанта. Изследванията са направени коректно, следвайки поставените задачи. Използван е ясен и компетентен научен стил.

3. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Според представения от Христо Блидов *Списък на научните публикации* той има 6 научни труда на английски език, всички реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни с научна информация. От тях три публикации са в *Lecture Notes in Networks and Systems*, на Springer International Publishing ([1], [4] и [6]) и три са в сборници от конференции на IEEE ([2], [3] и [5]). Във всички публикации докторантът е първи автор. Всички публикации са изцяло по темата на дисертационния труд.

Актуалността на тематиката и активната позиция на докторанта се допълват с апробирането на резултати от изследванията му в 2 научноизследователски проекта.

Оценявам високо работата на докторанта.

4. Приноси и значимост на разработката

Считам че приносите в дисертационния труд на Христо Блидов са научно-приложни и приложни и ги обобщавам по следния начин:

- 1) Създадени са пет обобщеномрежови модели - на първата фаза от първоинстанционното производство от общия исков процес, на втората фаза от първоинстанционното производство от общия исков процес, на въззивното производство от общия исков процес, касационното производство от общия исков процес, на производството по отмяна на влязло в сила съдебно решение;
- 2) Разработени са интуиционистки размити оценки за състоянието на съдебния процес към определен времеви момент – за оценяване на исковите молби; за оценяване състоянието на делата; за оценяване исковете от гледна точка на ищеца при незавършили дела; за оценяване на исковете от гледна точка на ищеца като резултат от делото.

В подкрепа на значимостта на разработката са представените от докторанта възможности и идеи за бъдеща работа.

Получените научно-приложни и приложни резултати са оригинални. Те напълно съответстват на поставената в дисертационния труд цел.

5. Автореферат

Авторефератът е с обем от 49 страници, правилно структуриран и отразява коректно структурата на дисертационния труд, получените резултати и направените изводи от проучването.

6. Заключение

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, публикациите и научната дейност на Христо Константинов Блидов е изцяло положителна. Дисертационният труд съдържа научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и показват, че докторантът притежава задълбочена теоретична подготовка, възможности за критичен анализ и самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Дисертационният труд изцяло отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБ, Правилника за прилагането му, както и критериите на Правилника за специфичните условия за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в института по Информационни и комуникационни технологии.

Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъди на Христо Константинов Блидов образователната и научна степен “Доктор” по професионално направление 4.6 “Информатика и компютърни науки”, докторска програма Информатика.

29.10.2022 г.

гр. Бургас

Изготвил

НА ОСНОВАНИЕ

ЗЗЛД